

ken. I Sverige har man delvis gennemført et Institut, der i nogen Grad tager Tyskland som Mønster. Norge har i mange Aar, gennem en Mennekealder, arbejdet med Tanken om en Folkeforsikring og prøvet den til Bunds gennem en Række af Forslag, men er endt med at erklære den for uigennemførlig for derefter at vende alle sine Tanker mod at gennemføre det danske System.

Et Mindretal i Kommissionen fastholdt altsaa det danske Princip, men ved hele Kommissionens Ledelse og Arbejdet i denne var Mindretallet ogsaa kommet til at sammenkoble Alderdomsspørgsmaalet med Invaliditetsspørgsmaalet. Det Forslag, som privat blev indbragt af Socialdemokratiet i 1917, byggede ogsaa heri paa Mindretallets Forslag. Den 3 Dages lange og store Diskussion, som førtes i Folketinget nede i den gamle Rigsdagsbygning i Fredericiagade, blev, tror jeg, af overmaade stor principklarende Betydning for hele dette Spørgsmaals Behandling, og saaledes blev Fremsettelsen af dette Forslag af stor Betydning for Sagens videre Udvikling. Jeg tog den Gang til Orde for at løse Sammenkoblingen mellem Alderdomsspørgsmaalet og Invaliditetsspørgsmaalet. Hvis Invaliditeten skyldes en medfødt Vanførhed, maa den behandles socialt paa en særlig Maade. Ellers er den nøje knyttet til Sygdom eller til Ulykke, og saa er det naturligt ogsaa lovgivningsmæssigt at stille den i Forbindelse med Sygdom og Ulykke ved at knytte den til vor Lovgivning om Sygekasser og Ulykkesforsikring. Vor Sygekasselovgivning bygger paa Individernes Selvforsikring med Statens Bistand, og Ulykkesforsikringen bygger paa Arbejdsgivernes Pligt til at forsikre dem, de har i deres Arbejde. Jeg tog altsaa til Orde for at løse den urigtige Sammenkobling og for at føre denne Lovgivning tilbage fra det Blindspor, hvorpaa den lange Kommission havde ført den ind, og for atter at føre den ind paa et Spor, der fører fremad, i nøje Tilknytning til Livets og Lovgivningens Udvikling her i Landet.

De Forslag, som Minister Stauning og jeg har den Ære at fremsætte: Forslag til Lov om Aldersrente og Invalidere, søger derfor, idet de hæver denne Sammenkobling, at løse Spørgsmaalene i Tilknytning til den nationale Udvikling. De søger at løse Invaliditetsspørgsmaalet i Forbindelse med Sygekasselovgivningen ved at kræve Indmeldelse i en Sygekasse

som Betingelse for Ret til at modtage Invalidere, og de søger at løse det i Forbindelse med Ulykkesforsikringslovgivningen ved at overføre de varige Invaliditeter fra Ulykkesforsikringsinstituttet til et særligt Invaliditetsinstitut og ved at paalægge Arbejdsgiverne Bidrag til det offentlige finansielle Løsning af dette Spørgsmaal. Endelig tilsigter de at løse Alderdomsspørgsmaalet ved en videre Udvikling af vor nuværende Alderdomsunderstøttelseslovgivning. Det samlede Lovgivningsarbejde er foretaget i nøje Samarbejde med Minister Stauning, idet han overtog den Del af Indenrigsministeriet, hvor Spørgsmaalet om Invalidere naturligt hører hjemme, nogen Tid efter at Arbejdet paa at tilvejebringe en Løsning af disse to Spørgsmaal var begyndt. Minister Stauning vil selvfølgelig selv fremsætte og særlig begrunde Lovforslaget om Invalidere, og jeg skal nu tillade mig at forelægge for det høje Ting *Forslag til Lov om Aldersrente*.

Vor nuværende Alderdomsunderstøttelseslov tilsiger den gamle, at han skal have, „hvad der til enhver Tid behøves til hans og Families Underhold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde“. I disse Ord er udtrykt Tanken om, at Arbejdet har Krav paa en Efterløn, at Arbejdet, ikke mindst det lavt, maaske for lavt, betalte Arbejde har Krav paa en samfundsmæssig Efterløn, og at den gamle har Ret til en Aldershvile. Men Princippet er under den lovmæssige Udførelse blevet tilsløret, ja delvis forvansket. Allerede ved selve Lovens Titel, „Lov om Alderdomsunderstøttelse til værdige trængende udenfor Fattigvæsenet“, har Lovgivningen faaet et Præg, som ikke svarer til det i de citerede Ord udtrykte Princip. Men dernæst bygger Alderdomsunderstøttelsesloven helt paa Skønnet, Skønnet over, hvad der er fornødent til den gamles Underhold, og med Skønnet følger Forskellighed, ja, Vilkaarlighed, med Skønnet følger, naar Skønnet er tillagt de forskellige Kommuner, de forskellige Kommuners forskellige Behandling af dette Spørgsmaal, saa at de gamle i de forskellige Kommuner stilles i høj Grad uens. Men dernæst blev Princippet i Lovgivningen oprindeligt udført saaledes, at den gamle skal være ganske blottet for egne Midler til Underhold, for at Samfundet skal træde til og give ham, hvad der er fornødent. Dette Princip er man vel ved nogle enkelte senere Ændringer i Loven, fra 1902, kommet noget bort fra, forsaavidt som man dog giver den gamle nogen